

CONSEQUÈNCIES DEL COVID-19

“Durant la primera setmana, la situació de la residència era com estar en una pel·lícula de terror”

Els treballadors del geriàtric de Tremp expliquen les dificultats a les que van haver de fer front durant el brot de coronavirus

Tremp

F. GUILLAUMET / G. CASANOVAS

Era dijous 19 de novembre i durant el dia va arribar la notícia. Un treballador de la Residència de la Fundació Fiella de Tremp s'havia contagi de coronavirus. Es van activar tots els protocols i es van començar a fer testos massius als interns i residents. El dissabte 21 van començar a arribar els primers resultats i el 22 es va fer públic que 49 residents i set treballadors havien donat positiu de Covid-19. Començava així un viacrucis que s'ha saldat amb 61 víctimes i centenars de contagiats provocat per una crisi sanitària que ha deixat un fort impacte a tot el Pallars Jussà.

Fiscalia investiga ara si hi ha hagut un suposat delictes per homicidi imprudent per part dels gestors del centre. Però com van viure aquests dies els treballadors? Què va passar entre el primer contagi i la rèmora de morts? Qui donava les ordres a una residència que es va quedar pràcticament sense personal a causa dels contagis? LA MAÑANA ha parlat amb diversos treballadors del centre, que per raons òbvies han volgut preservar l'anonimat. Segons expliquen des del 21 de novembre a les nou del matí (el dia que es van certificar els primers contagis dins del centre) Salut es va personar a la residència. No la va intervenir fins una setmana després però segons els testimonis amb els que ha parlat aquest diari el Departament ja donava ordres als treballadors i a la directora del centre, Remei Navarri. Entre d'altres directrius es va sectoritzar la casa, es va manar que s'aïllés els padrins positius al segon pis i que es fes un inventari dels EPI i de tot el material disponible. En aquella primera fase de la crisi hi havia una calma tensa. Els nervis van anar en augment els dies posteriors quan es va veure que anava creixent expo-

FOTO: Ramon Gabriel (EFE) / Fins a 61 persones han mort per Covid-19 a la residència del Sant Hospital de Tremp, gestionada per la Fundació Fiella

La plantilla assegura que faltava personal: “Cada dia queien entre quatre o cinc persones de baixa i era gairebé impossible suplir-les”

nencialment el número de contagis. Segons expliquen els treballadors durant aquella setmana es va donar informació puntual als familiars dels interns i es continuaven mantenint el que en l'àmbit geriàtric s'anomena les visites de final de vida, que són les visites de familiars als padrins que en el tram final de la vida (amb els EPI corresponents). Aquest, segons

apunten, és un dret que tenen garantit familiars i residents des d'abans de la pandèmia.

Aquells van ser uns dies molt durs. “Queien quatre o cinc persones de baixa i era gairebé impossible suplir-les”, expliquen els treballadors amb els que ha parlat aquest diari, els quals també expliquen que a les nits aquest problema s'agreujava, ja que la

Asseguren que, abans de la intervenció de la Generalitat, se'ls va presentar una directora que només va durar tres dies

falta de personal va ser tan extrema que podia haver-hi un sol treballador a càrrec de cinquanta residents: “Durant la nit era un descontrol compte, ja que era impossible atendre'ls adequadament i vèiem com no podíem fer-hi res per evitar que morissin. Durant la primera setmana, era com estar en una pel·lícula de terror”.

Els treballadors de la residèn-

cia de Tremp també afirmen que abans que Gestió de Serveis Sanitaris (GSS) prengués possessió del centre hi va haver una altra entitat amb una directora específica per la residència. En un comunicat publicat a la premsa la Fundació Fiella ja feia referència a aquest ens, que anomenava ONG. L'Associació Benestar i Desenvolupament, que té un equip que ha

donat suport a diverses residències de la Generalitat durant la crisi del Covid, va desmentir poc després que se'ls encarregués per escrit la gestió del centre i va explicar que només se'ls va consultar telefònicament sobre si se'n podrien fer càrrec tot i que després es va derivar a GSS. Són versions contraposades però segons expliquen els treballadors la tarda del 26 de novembre (el dia en el que Salut anuncia la intervenció de la residència tot i que es va comunicar l'endemà) fins al diumenge 29 (el dia que els Bombers van acudir a desinfectar el centre) hi va haver una persona que es va presentar com la nova directora. Segons apunten es va presentar com a tal als treballadors encara en actiu i fins la nit del 27 al 28 encara donava directrius a la plantilla. Aquell dia ja havien sortit els resultats del cribratge que es va fer el dia 25 i les dades eren cada dia més preocupants. L'endemà, però, aquesta directora ja no hi era i es va fer càrrec de la residència GSS, l'empresa que gestiona els hospitals de Tremp i el Santa Maria de Lleida.

Segons expliquen des de dins la residència, amb l'arribada de GSS la situació ha millorat dràsticament, no sols pels protocols que se segueixen, sinó per la preparació per fer front a la pandèmia: "A nosaltres ens van fer una petita xarrada al març i prou, després no es van prendre prou mesures contra el Covid, fins i tot alguns treballadors vam alertar als antics responsables del centre, però no ens van fer cas", fins al punt que alguns reconeixen que "ens pagàvem els EPIS de les nostres butxaques, ja que només ens donaven una mascareta a la setmana". La intervenció de GSS també ha anat acompanyada de l'arribada de més personal, fet que ha suposat un sospir d'aire fresc pels treballadors que quedaven, però també pels residents: "Veiem com els avis estan molt millor, no només de salut, sinó anímicament, ja que durant molts dies hi havia un ambient de por i incertesa que també els va afectar directament".

Al ser preguntats per la investigació de la fiscalia, els treballadors confien que no els afectarà, ja que "nosaltres complíem ordres i ens vam esforçar tant com vam poder" i afegeixen que "si algú ha d'assumir responsabilitats és la Fundació Fiella". El que sí que els preocupa és com afectarà aquest cas als seus llocs de treball, ja que temen que "les famílies no confiïn en nosaltres i no vulguin portar aquí als seus avis" i que, de retruc, es vegi compromès el futur de la residència.

FOTO: M.L. (ACN) / Vergés va negar cap retard en la intervenció a Tremp i va atribuir el canvi de gestió a l'alt nombre de positius en la plantilla

Fiscalia ordena investigar la residència de Tremp per un possible homicidi imprudent

Tremp
REDACCIÓ/ACN

El brot de Covid-19 que ha colpejat la residència de Tremp i que ha causat la mort de 61 residents, ha arribat als tribunals. Fiscalia ha ordenat investigar la gestió de la residència Fiella en veure indicis de delictes. Segons un comunicat de fiscalia, s'ha demanat als Mossos d'Esquadra que investiguin si la direcció del centre hauria comès un delictes d'homicidi imprudent i també un altre contra la seguretat del treball. La justícia ordena la investigació una vegada ha rebut els informes de Salut, els quals el Departament va trigar 12 dies en

enviar, respecte al brot d'aquesta residència que compta amb 150 usuaris, dels quals més d'un 37% han mort arran de virus. Una xifra que fiscalia considera "totalment extraordinària" en comparació amb altres residències i que pot suposar un indici de "greus disfuncions de funcionament".

A més a més dels morts pel virus, 42 treballadors de la residència de Tremp, d'un total de 65, es van contagiar amb la Covid-19, fet que va provocar que el centre no tingués prou efectius per frenar el brot. Alguns treballadors van explicar a aquest diari que el material de protecció era insuficient i que un cop va arri-

bar ja era massa tard, ja que la majoria ja estaven contagiats. Davant d'aquesta situació, el Departament de Salut va intervenir la residència el dia 28.

Als informes que l'Administració ha enviat a fiscalia hi figuren, segons fonts judicials "importants dèficits organitzatius" que constitueixen un indici de possibles delictes d'homicidi per imprudència i contra la seguretat en el treball, per la qual cosa a dia s'han ordenat les diligències d'investigació penal, per esbrinar les possibles responsabilitats de la direcció del centre de la capital del Pallars Jussà.

Al ser preguntada per la ges-

tió de la residència, la consellera de Salut, Alba Vergés, durant una visita a Tremp el passat 15 de desembre, va negar cap retard en la intervenció a la residència Fiella de Tremp i ha recordat que el 20 de novembre es fa un primer cribratge als usuaris de tot el centre, després de detectar una treballadora positiva el dia abans. "Va estar intervinguda des del primer dia, fent una cerca activa de casos i actuant", ha insistit.

L'Ajuntament de Tremp també va tres dies de dol oficial per les víctimes d'aquest brot i del Covid-19, concretament el 7, 8 i 9 de gener.

LA CRONOLOGIA D'UNA CRISI SANITÀRIA QUE HA COLPIT EL PALLARS JUSSÀ

EL PRIMER CONTAGI, EL 19 DE NOVEMBRE

Un treballador va donar positiu i es va cribar tota la residència. El diumenge transcendien 49 padrins contagiats i 7 treballadors.

CREIXEN ELS CASOS

A mesura que passen els dies augmenten de forma exponencial els casos de Covid. En uns dies ja hi ha més de cent contagis.

SALUT INTERVÉ LA RESIDÈNCIA FIELLA

El dia 28 de novembre Salut va enviar un comunicat en el que anunciava que havia intervingut la residència.

UN BROT QUE CAUSA LA MORT A 61 PERSONES

El brot de Covid va causar estralls entre els residents. 61 persones van morir i la majoria de treballadors van resultar contagiats.

GSS AGAFA LA GESTIÓ

GSS, la gestora de l'hospital Santa Maria de Lleida i de l'Hospital de Tremp pren la gestió per ordres del Departament de Salut.

SALUT DIU QUE HI VEU DESCONTROL

Salut va tardar nou dies en intervenir la residència tot i afirmar que hi va veure una "situació descontrolada" i "clínicament complicada".

LA FUNDACIÓ FIELLA RESPON A SALUT

En un comunicat la Fundació Fiella nega les crítiques, defensa la feina al centre i revela que una ONG va intervenir abans que GSS. FISCALIA INVESTIGA El ministeri fiscal indaga si es van complir els protocols i investiga si hi va haver un suposat delictes d'homicidi per imprudència.

EDITORIAL: Cal un debat sobre les residències

Què va passar a la residència de Tremp entre el 19 de novembre i les primeres setmanes de desembre? Va ser correcta, o no, la gestió que en va fer la Fundació Fiella? Per què Salut va tardar nou dies en intervenir el centre si creia que no se seguien prou bé els protocols? Què cal fer en casos com aquest? Aquestes són algunes de les preguntes que es fa la ciutadania a l'hora de valorar el fort impacte que ha tingut per Tremp i la comarca del Pallars Jussà la mort de 61 residents del centre a causa del coronavirus. Avui a les primeres pàgines d'aquest diari reconstruïm alguns dels moments més durs d'aquesta crisi sanitària a través del relat d'alguns treballadors que han accedit a parlar amb

aquest diari. Del seu relat se'n desprèn que la situació va desbordar les persones que hi havia al capdavant i que tot va anar de mal en pitjor durant les primeres setmanes fos qui fos que hi estigués al capdavant. Segurament es fa difícil capgirar una situació que s'ha descontrolat però el que és evident és que s'ha d'aclarir què va passar perquè hi hagués tants morts. La investigació de Fiscalia hi pot ajudar però el que és urgent és prendre mesures sanitàries perquè mai més torni a passar enlloc i obrir un debat sobre qui gestiona, com i per què els centres als que confiem els nostres padrins. Fer-ho és, també, una qüestió de país, que hauria de ser una de les primeres coses que abordés el parlament sorgit del 14-F.

SENSE EMBUTS

LAIA RIVEROLA @LAIARP21

ELS DRETS NO SÓN NEGOCIABLES

Argentina ha aprovat la llei de l'avortament. L'Argentina del papa Francesc. Fins a la setmana 14 de gestació, les dones podran interrompre l'embaràs gratuïtament i lliurement, és a dir, sense justificació mèdica. Anys de lluita i reivindicació s'amaguen al darrere d'aquesta històrica decisió. L'Església catòlica, a través del Pontífex, va emetre un tuit rebutjant la norma només començar el debat per a la seva aprovació. Però no va obtenir l'efecte desitjat per la cúria vaticana. Que ara, ja al 2021, continuem debatent sobre un dret tant bàsic com a la dona, demostra el clar retrocés en què vivim. Qualsevol opinió és negociable, però els drets no. Ningú t'obligarà a avortar, però has de tenir la llibertat de poder-ho fer. Una altra situació és la de Lleida. On les dones veuen vulnerat un dret que reconeix la legislació de l'Estat des de fa anys, no com a l'Argentina que ho permet de fa dies. Aquí tots els metges s'acullen a l'objecció de consciència. Al pla de Lleida només es pot interrompre l'embaràs amb píndoles abortives. I al Pirineu ni això. Des de Salut van anunciar solucions, però per què s'ha posat remei només quan ha sortit a la llum? Quantes dones s'han vist afectades? Un dret femení que ha costat tant d'adquirir no pot oferir-se tant precàriament. Els drets no admeten negociacions. O es donen o no, però a mitges mai.

ERMENGOPOLYS

Jornada Mundial de la Pau (3/1/2021)

PROP DE VOSALTRES
SALVADOR GIMÉNEZ
BISBE DE LLEIDA

Hi ha qüestions permanents en el nostre món que moltes vegades es converteixen en problemes i han de ser objecte de la mirada cristiana. Hem repetit fins a no poder més les causes i les conseqüències de la fam, de la desigualtat social, de les migracions, del respecte als drets humans, de la dignitat de totes les persones i la seva igualtat en tots els ordres de la vida, de les minories socials i religioses i la seva reduïda rellevància, de la guerra i la pau...

Són qüestions actuals que no poden ser amagades amb motiu de la pandèmia de la Covid-19 que tots estem sofrint. L'angoixant situació d'ara, que provoca conseqüències sanitàries, econòmiques i socials molt evidents, no pot fer-nos oblidar altres qüestions importants com la pau, que l'Església posa en el cor de tothom en el primer dia de l'any nou. Aquesta Jornada Mundial de la Pau va tenir el seu inici l'any 1968, promoguda pel

papa Pau VI. Abans d'aquesta data ja existeixen crides a la pau en moments puntuals per part de tots els pontífexs. Em venen al cap dos exemples eloqüents: el del papa Benet XV davant la primera guerra mundial dels anys catorze al divuit del segle XX, i el del papa Joan XXIII en el seu recordat document *Pau a la Terra* dels anys seixanta.

Hi ha molts altres exemples. Els darrers anys la celebració d'aquesta Jornada ha comptat amb un lema per a totes les comunitats del món que, amb una paraula o amb una frase, intenta condensar la sensibilitat d'un moment concret, i sol combinar la paraula pau amb una altra concreció significativa. La pau és una realitat desitjada i buscada pel gènere humà malgrat que massa sovint ens obstinem a fer la guerra i aniquilar el germà. Em sembla urgent i necessari demanar a tots els cristians que preguin a Déu per aquesta circumstància i que siguin

constructors de la pau, començant per un àmbit més pròxim, familiar o laboral. En el moment d'escriure aquest comentari no ha aparegut encara el lema i el missatge del Papa per a l'any 2021, que seria el suport i el motiu de la nostra col·laboració i, pel ritme i agenda de la impremta, em veig obligat a anticipar la meua reflexió amb la convicció que no quedi en l'oblit en les comunitats cristianes i com a proposta per a totes les persones de bona voluntat que s'adhereixin a aquest compromís universal. Podria fer una breu síntesi de la pau en l'Antic Testament o recordar les paraules definitives del mateix Jesús en els Evangelis, però vull ser més concret i recórrer a la vostra pròpia memòria per assenyalar alguns lemes d'anys anteriors que poden resumir el nostre desig actual: 1969: *La promoció dels drets de l'home, camí cap a la pau*. 1970: *Educar per a la pau a través de la reconciliació*. 1980: *La veritat, força de la pau*. 1983: *El diàleg per la pau, una urgència del nostre temps*. 1990: *Pau amb Déu Creador, pau amb tota la creació*. 1994: *De la família neix la pau de la família humana*. 1998: *De la justícia de cadascú neix la pau per a tots*. Felicitats reflexió per a tothom.

L'OJC ofereix el concert de Cap d'Any a l'Espai La Lira de Tremp

L'Espai Cultural La Lira de Tremp serà l'escenari (18.00 hores) del Concert de Cap d'Any, una iniciativa de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, que anirà a càrrec de l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida, dirigida per Alfons Reverté, i amb el violinista Joan Espina com a solista. La formació interpretarà el concert *Preludi 21*, que està dividit en quatre parts, fent referència a les quatre estacions de l'any, ja que s'interpretaran fragments d'aquesta obra de Vivaldi contraposant-la amb bandes sonores de cinema, des de *Cinema Paradiso* a *El violinista a la teulada*. Completaran el programa cançons populars modernes com el *Viva la vida* de Coldplay o un homenatge al grup ABBA. El director Alfons Reverté destaca que "amb aquest concert, l'OJC dona la benvinguda a una nova etapa de concerts per tot el territori lleidatà".

La companyia Teatre del Talió estrena el 2021 amb l'obra 'La Importància de ser Frank'

L'aforament estarà limitat a només 50 persones

El Cafè del Teatre de Lleida acull aquesta tarda (19.00 hores, 5 euros) la primera funció al 2021 de la companyia de l'il·lustre Col·legi d'Advocats de la ciutat, que representarà aquest clàssic de l'escriptor irlandès Oscar Wilde.

Lleida
REDACCIÓ

Així, després de gairebé un any sense poder actuar a Lleida a causa de la pandèmia, Teatre del Talió torna a la ciutat amb aquest espectacle dirigit per Eduard Muntada. El coordinador de la companyia, Jorge Culleré destacava l'alegria de representar de nou a Lleida "després de molt temps amb la necessitat de fer allò que més ens agrada".

FOTO: T.T. / Eduard Muntada és el director de l'espectacle

La Importància de ser Frank retrat crític, àcid i sobretot còmic de l'alta societat, és una

comèdia alegre, amb uns diàlegs intel·ligentment irònics i fins i tot absurds, on res és el que sembla.

Un malentès originat per un nom fals transporta l'espectador a un enfilall d'embolics amorosos, resolts en un final sorprenent i rocambolesc. En definitiva, una comèdia alegre, amable i fresca o, com la definia el mateix Oscar Wilde, "una exquisida trivialitat".

En aquest 2020, que la companyia lleidatana qualifica de "fatídic per la cultura" ha estat per sota de les deu actuacions, amb representacions a Vitigudino (Salamanca), la partida de Montserrat de Lleida, Ullastrell (Barcelona), Saragossa, Calella (Barcelona) i Arenys de Mar (Barcelona), abans de la pandèmia. I després només n'han pogut fer dues, a la Festa Major de La Granadella i una especial a El Sauzal (Tenerife) en motiu del seu històric concurs de teatre.

FOTO: Xiula / El grup presentarà el disc 'Descontrol Mparental'

El Teatre Ateneu de Tàrrrega acull dues actuacions del grup musical infantil Xiula

El Teatre Ateneu serà l'escenari avui —en dues funcions a les 12.00 i les 18.00 hores— del concert del grup infantil Xiula, un projecte d'animació musical formada per quatre músics i educadors que, a través de la música, l'humor i la interacció amb el públic, generen un espai de reflexió per a les famílies. El repertori estarà centrat en el cinquè treball discogràfic de Xiula,

Descontrol Mparental, tot i que també oferiran alguns dels seus clàssics.

El concert està emmarcat en la programació cultural de la capital de l'Urgell, Nadal Xics, que durant tots aquests dies ha proposat diverses activitats per als infants, la darrera d'elles demà als Cinemes Majèstic (12.00 hores) amb la projecció de la pel·lícula *Una amistat inoblidable*.

Tortell Poltrona ofereix l'espectacle 'Que bèstia!', al Teatre de la Llotja

El Teatre de la Llotja acollirà avui (19.00 hores), en el marc de la programació de La Temporada, l'espectacle familiar *Que bèstia!*, de Tortell Poltrona, que s'inspira en els pallassos de principis i mitjans del segle XX i que els homenatja mitjançant gags, situacions absurdes i un clàssic en el món del circ com és la música.

El 'Jisàs de Natzaret' de Pau Riba i De Mortimers, a l'Abadia d'Arbeca

Pau Riba i De Mortimers presentaran el seu tradicional espectacle nadalenc *Jisàs de Natzaret o capítol zero de la guerra de les galàxies* aquesta tarda (19.00 hores) a l'Abadia d'Arbeca. L'espectacle de Pau Riba, sempre amb la seva mirada irònica i humorística, combina nades amb narracions.

FOTO: La Baldufa / Un eriçó i un esquirol protagonitzen l'obra

La Baldufa porta 'La faula de l'esquirol' al Teatre l'Amistat de Mollerussa

El Teatre l'Amistat de la capital del Pla d'Urgell acull la representació, a partir de les 18.00 hores, de l'espectacle *La faula de l'esquirol*, a càrrec de la companyia lleidatana La Baldufa i un espectacle que proposa pensar, reflexionar i aprofundir sobre la diferència i el mestissatge, a través dels seus dos protagonistes, un eriçó i un esquirol, que són molt diferents,

però hauran d'aprendre i compartir plegats. La funció s'emmarca en la programació de Nadal, que finalitza amb les darreres experiències en jocs en realitat augmentada als pavellons firals.

D'altra banda, el pavelló de l'Oli de Guissona, a les 18.00 hores, ofereix l'obra *L'hostal de la Glòria*, un clàssic de Josep Maria de Sagarra.